

NEDELJA

ANALIZE • VESTI • STAVOVI

WSJ: OPEC+ povećava proizvodnju zbog američke konkurencije

**Novе sankcije SAD ciljaju taknere iranske „flote u senci“
Reuters: Gas ove godine poskupeo za 30-50 odsto, ali tu nije granica
Rusi uveravaju Mađare u nastavak isporuke gasa**

БУДУЋНОСТ
НА ДЕЛУ

Transnafta

Udruženje naftnih kompanija Srbije

PETROL

Energija za život

SNOGA
SERBIA NATURAL GAS ASSOCIATION

ПРИВРЕДНА
КОМОРА
СРБИЈЕ
1857

ASSOCIATION OF GEOPHYSICISTS AND ENVIRONMENTALISTS OF SERBIA

SADRŽAJ

NAFTA

WSJ: OPEC+ povećava proizvodnju zbog američke konkurencije.....	OVDE
OPEC+ verovatno produžava smanjenje obima proizvodnje.....	OVDE
VTB: U Aziji će potrošnja fosilnih goriva do 2030 rasti, a u Evropi opadati	OVDE
TotalEnergies kupuje evropsku kompaniju za obnovljivu energiju.....	OVDE
Nove sankcije SAD ciljaju taknere iranske „flote u senci“	OVDE
Veliki naftaši rade na održivom avio gorivu u Saudijskoj Arabiji	OVDE
Kina: LPG potiskuje dizel i benzin kao gorivo.....	OVDE
Stvara se megakompanija u britanskom Severnom moru.....	OVDE
Članice EU zahtevaju odlaganje odluke o emisijama CO2 za automobile.....	OVDE
Poljska zbog oštećenja zatvorila naftovod Družba.....	OVDE
Exxon prodaje svoje pumpe u Singapuru	OVDE
Španci nude dizel iz obnovljivih izvora	OVDE
UNKS: Kretanje cena nafte Brent	OVDE

PRIRODNI GAS

Kinezi se spojili na Snagu Sibira, drugi gasovod pod znakom pitanja	OVDE
Austrija: Tržište gasa EU je pred kolapsom.....	OVDE
Reuters: Gas ove godine poskupeo za 30-50 odsto, ali tu nije granica	OVDE
Gas iz Azerbejdžana stiže u Slovačku	OVDE
EK usvojila privremene ciljeve za skladištenje gasa 2025.....	OVDE

REGION

Mađari traže izuzeće od sankcija Gazprombanci.....	OVDE
Sijarto: Pozivi da se odustane od ruskog gasa su čista propaganda.....	OVDE
Rusi uveravaju Mađare u nastavak isporuke gasa	OVDE
UNKS: Cene goriva u regionu.....	OVDE

Crude Oil Brent, NOV 29, 2024 – 05.15 GMT – 72.63 \$

WPC
ENERGY
SERBIA

NATIONAL
COMMITTEE

WSJ: OPEC+ povećava proizvodnju zbog američke konkurencije

Članice OPEC+ žele da povećaju proizvodnju crnog zlata kako bi sprečile povećanu američku konkurenciju, tvrdi **Wall Street** džurnal.

Saudijskoj Arabiji, kao lideru OPEC+, sve je teže da navede učesnike sporazuma da pristanu na nastavak smanjenja proizvodnje kako bi podržali cene nafte. Vall Street Journal je objavio članak o ovom pitanju.

Prema izvorima WSJ, članice OPEC+ žele da povećaju proizvodnju crnog zlata kako bi sprečile povećanu američku konkurenciju. Zemlje OPEC+ posebno su zabrinute zbog predstojeće inauguracije Donalda Trampa, koji je tokom predizborne kampanje rekao da Amerika ima više rezervi nafte od bilo koje druge zemlje.

WSJ podseća da će tokom predstojećeg ministarskog sastanka OPEC+ ove nedelje grupa morati da odluči kako da živi dalje – da zadrži

trenutne cene nafte ili da pojača konkurenciju. Sagovornici lista smatraju da Saudijska Arabija ne namerava da započne rat cenama; najverovatnije će kraljevstvo produžiti period ograničenja proizvodnje nafte.

WSJ opisuje kako je Saudijska Arabija nastojala da smanji obim američke nafte iz škrljaca tokom ratova cena 2014. i 2020. godine, ali nije postigla ništa. Saudijski će u sadašnjoj situaciji najverovatnije čekati signal od Trampa – koju cenu želi da vidi za naftu.

Stručnjaci iz industrije koje citira WSJ napominju da je lako biti deo OPEC+ kada tržište raste i da je neprijatno biti unutar kartela koji smanjuje proizvodnju. Tržište nafte se razvija, pojavljuju se novi igrači, a mogućnosti Saudijske Arabije su potkopane, naglašava WSJ.

OPEC+ verovatno produžava smanjenje obima proizvodnje

OPEC+ će verovatno na sastanku u četvrtak produžiti svoju poslednju rundu smanjenja proizvodnje nafte do kraja prvog kvartala, rekli su **Reutersu** četiri izvora iz OPEC+, kako bi pružili dodatnu podršku tržištu nafte.

OPEC+, koji pumpa oko polovine svetske nafte, ima za cilj da ublaži smanjenje proizvodnje do 2025. Međutim, usporavanje globalne tražnje i rast proizvodnje van grupe predstavljaju prepreke tom planu i opterećuju cene.

„Verovatno će ovo smanjenje biti produženo za prvi kvartal“, rekao je Reutersu jedan od izvora. Drugi izvor je rekao da su izgledi za duže produženje od šest meseci malo verovatni.

OPEC+, koji okuplja Organizaciju zemalja izvoznica nafte i saveznike kao što je Rusija, sastaje se u četvrtak kako bi doneo odluku o strategiji proizvodnje.

Uprkos smanjenju ponude grupe, svetska nafta Brent je uglavnom ostala u rasponu od 70 do 80 dolara po barelu ove godine i u utorak se trgovala iznad 72 dolara po barelu, dostigavši najniži nivo iz 2024. ispod 69 dolara u septembru.

„Verovatnoća još jedne serije rezova OPEC-a u

prvom tromesečju je sve samo ne po ceni“, rekao je John Evans iz naftnog brokera PVM.

Članice OPEC+ zadržavaju proizvodnju od 5,86 miliona barela dnevno, ili oko 5,7% globalne tražnje, u nizu koraka dogovorenih od 2022. kako bi se podržalo tržište.

Povećanje proizvodnje od 180.000 barela dnevno - što je delić ukupnog - planirano je za januar od osam članica uključenih u poslednja smanjenja OPEC+ od 2,2 miliona barela dnevno. Povećanje je odloženo od oktobra zbog pada cena.

Razgovori na visokom nivou unutar OPEC+ uoči sastanka, koji je ranije bio zakazan za 1. decembar, fokusirani su na dužinu odlaganja povećanja proizvodnje, rekli su izvori.

Saudijski prestolonaslednik Mohamed bin Salman doleteo je u Ujedinjene Arapske Emirate, saopštila je u nedelju saudijska državna novinska agencija, prva takva poseta u poslednje tri godine.

Pitanje koje treba rešiti je povećanje proizvodnje za Ujedinjene Arapske Emirate za 300.000 bpd dogovoreno u junu, a koje bi trebalo da počne u januaru 2025. i da se postepeno uvodi. UAE žele

da se to nastavi, rekli su izvori.

Prošle nedelje, saudijski ministar energetike princ Abdulaziz bin Salman, de fakto šef OPEC-a, imao je telefonski razgovor sa zamenikom ruskog

premijera Aleksandrom Novakom i kazahstanskim ministrom energetike Almasadamom Satkalijevim dok je bio u zvaničnoj poseti Kazahstanu.

VTB: U Aziji će potrošnja fosilnih goriva do 2030 rasti, a u Evropi opadati

Azija će nastaviti da povećava potrošnju fosilnih goriva, dok će potražnja za njima u Evropi pasti, smatraju stručnjaci VTB, prenosi [oilcapital.ru](#).

Uoči sledećeg investicionog foruma "Rusija zove!" VTB objavljuje ekspertski pogled na ekonomske procese. U pregledu se izražava mišljenje da će potražnja za gasom u svetu do 2030. godine porasti za 10%, za naftom - za 4%.

Azijske zemlje će nastaviti da šire upotrebu fosilnih goriva, dok će potražnja za njima pasti u Evropi. Razvijene zemlje će generalno zadržati sadašnji nivo potrošnje nafte i gasa, smatraju stručnjaci VTB.

Procenjujući potencijal ključnih zemalja

potrošača, analitičari predviđaju povećanje potrošnje gasa u Kini za jednu trećinu 2030. godine - do 521 milijardu kubnih metara, u Indiji će ova cifra rasti za 12,5% - do 407 milijardi kubnih metara godišnje.

VTB takođe naglašava da će OPEC+ nastaviti da igra ulogu balansnog dobavljača, ova organizacija će uspeti da održi uravnotežene cene na tržištu crnog zlata. Međutim, stalni rast proizvodnje nafte u Sjedinjenim Državama glavni je rizik za tržište nafte.

VTB očekuje da će u periodu 2025–2030. referentna klasa sirove nafte Brent koštati u rasponu od 70–80 dolara po barelu.

TotalEnergies kupuje evropsku kompaniju za obnovljivu energiju

TotalEnergies će kupiti evropsku kompaniju za obnovljivu energiju VSB od Partners Group za 1,57 milijardi evra i takođe je pristao da proda 50% svog 2GV portfelja solarne i baterijske energije za skladištenje u SAD fondovima kojima upravlja Apollo u ugovoru od 800 miliona (763 miliona evra), prenose [mediji](#).

VSB sa sedištem u Nemačkoj posluje u Francuskoj, Poljskoj, Italiji, Hrvatskoj i Finskoj i pokriva ceo lanac vrednosti obnovljive energije, od razvoja do rada, i pruža usluge kao što je tehničko i komercijalno upravljanje imovinom trećih strana, zajedno sa rešenjima za e-mobilnost.

Partners Group je kupila većinski udeo u VSB-u

2020. godine i od tada je više nego udvostručila svoj projektni cevovod sa 8GV na preko 18GV.

Dogovor sa Apolom uključuje portfelj od tri solarna projekta u Teksasu sa ukupnim kapacitetom od 1,7 GV i dva projekta za skladištenje baterija kapaciteta 300 MV.

TotalEnergies je rekao da će zadržati 50% udela i nastaviti da upravlja imovinom, koja se sastoji od Danish Fields, Cottonwood i Hill Solar I.

Američka transakcija će TotalEnergies-u obezbediti 800 miliona dolara u gotovini, od čega 550 miliona dolara kapitala Apola i 250 miliona dolara refinansiranja akcionarskog zajma, navodi se u saopštenju.

Nove sankcije SAD ciljaju taknere iranske „flote u senci“

Sjedinjene Države su uvele dodatne sankcije protiv Irana koje ciljaju 35 subjekata i plovila za koja kažu da su deo „flote u senci plovila“ koja prevozi teret iranske nafte na strana tržišta, prenosi [Aljazeera](#).

Sankcije su slične onima koje su ranije uvedene pre dva meseca kao odgovor na iranski raketni napad na vojne lokacije u Izraelu 1. oktobra i na

njegove najavljene nuklearne eskalacije, saopštilo je Ministarstvo finansija SAD u utorak u saopštenju.

„Iran nastavlja da usmerava prihode od svoje trgovine naftom ka razvoju svog nuklearnog programa, širenju tehnologije svojih balističkih projektila i bespilotne letelice, kao i sponzorstvu svojih regionalnih terorističkih zastupnika,

rizikujući dalju destabilizaciju regiona“, rekao je vd podsekretara obaveštajne službe za terorizam i finansije Bradley Smith.

„Sjedinjene Države ostaju posvećene ometanju flote u senci plovila i operatera koji omogućavaju ove nezakonite aktivnosti, koristeći čitav niz naših alata i ovlašćenja“, dodao je Smith. Iranska nafta i petrohemija već se nalaze pod velikim američkim sankcijama.

U saopštenju Ministarstva finansija navodi se da se Iran oslanja na „širu mrežu tankera i firmi za

upravljanje brodovima u više jurisdikcija za transport svoje nafte do inostranih kupaca“.

Ovo uključuje „taktike kao što su lažna dokumentacija, manipulacija sistemima za praćenje plovila i stalne promene imena i zastava plovila“.

Najnovije sankcije će zamrznuti imovinu entiteta u SAD i generalno učiniti nezakonitim da Amerikanci učestvuju u finansijskim transakcijama sa njima.

Veliki naftaši rade na održivom avio gorivu u Saudijskoj Arabiji

Aramco iz Saudijske Arabije, francuska naftna kompanija TotalEnergies i Saudi Investment Recycling Company potpisali su sporazum o istraživanju razvoja održive fabrike goriva za vazduhoplovstvo u istočnoj provinciji Saudijske Arabije, prenosi **Nationalnews**.

Kompanije su najavile potpisivanje zajedničkog sporazuma o razvoju i podeli troškova tokom državne posete francuskog predsednika Emanuela Makrona kraljevstvu. Partnerstvo ima za cilj da iskoristi najnovije tehnologije inženjeringa i recikliranja za preradu lokalnih otpadnih materijala poput korišćenog jestivog ulja i životinjskih masti u sintetičke alternative fosilnim gorivima.

Aramco teži različitim potencijalnim rešenjima kako bi doprineo globalnim naporima za smanjenje emisija, rekao je predsednik i izvršni direktor kompanije Amin Nasser.

„Već imamo dobro uspostavljeno partnerstvo sa TotalEnergies-om i ova nova saradnja pokazuje

našu nameru da istražimo načine da iskoristimo naše kombinovane snage, u ovom slučaju u cilju uspostavljanja fabrike SAF-a u kraljevstvu sa SIRC-om“, rekao je Nasser i dodao kako se sektor turizma i avijacije Saudijske Arabije širi, to bi potencijalno moglo koristiti i domaćim i međunarodnim avio-kompanijama.

Najnovija saradnja usklađena je sa vizijom Saudijske Arabije 2030 i Saudijskom zelenom inicijativom, naglašavajući sve veći fokus kraljevstva na održivost u rastućim sektorima avijacije i turizma. Ako se realizuje, projekat bi mogao da koristi vazduhoplovnoj industriji, rešavajući sve veću potrebu za rešenjima za avijaciju sa niskim sadržajem ugljenika.

„SAF je u srcu tranzicione strategije naše kompanije, jer nastojimo da ispunimo zahteve vazduhoplovne industrije za smanjenjem ugljičnog otiska“, rekao je Patrick Poujanne, predsednik i izvršni direktor TotalEnergies-a.

Kina: LPG potiskuje dizel i benzin kao gorivo

Analitičari revidiraju prognoze za vršnu potrošnju nafte u Kini dok zemlja elektrificira putnička vozila i pretvara kamione na LPG i CNG po rekordnim stopama, prenosi **Oilcapital.ru**.

Uvoz sirove nafte u Kinu će verovatno dostići vrhunac već 2025. godine, pošto potražnja za benzinom i dizelom počne da opada, ostavljajući zemlju više ne glavnim pokretačem rasta globalne potrošnje nafte, ocenjuje Reuters.

U Kini se dizel kamioni zamenjuju gasnim, a prodaja električnih vozila već je veća od prodaje

vozila sa motorima sa unutrašnjim sagorevanjem. Sve ovo je već dovelo do smanjenja kineske kupovine nafte za proizvodnju goriva. Potražnja za avio gorivom u Kini i dalje raste, ali neće moći da nadoknadi izgubljene količine benzina i dizel goriva.

Tržište nafte je u šoku, a trgovci se i dalje mire sa realnošću da je Kina činila 41% rasta globalne potražnje za naftom u poslednjih 30 godina.

Međutim, naftna industrija očekuje da će mlazno gorivo i petrohemija početi da učestvuju u rastu

potražnje za crnim zlatom u Kini za oko 100-200 hiljada bpd. Prognoze za vršnu potražnju za naftom u Kini se revidiraju sa pomeranjem ulevo. Konsultantska kompanija FGE veruje da će kineska kupovina nafte dostići vrhunac od 11,2 miliona barela dnevno 2025. godine, isto kao i 2023. i 440.000 barela dnevno iznad prvih 10 meseci 2024.

Energy Aspects očekuje da će uvoz kineske nafte porasti za 500.000 b/d od 2024. do 2026. zahvaljujući novim rafinerijama.

Ristad Energy procenjuje da će Kina činiti 108.000 bpd povećanja globalne potrošnje nafte, što je

neobično mali udeo za Kinu.

IEA očekuje da će maksimalna potražnja za tečnim ugljovodonicima u Kini biti do 2030. godine, na 18 miliona barela dnevno (samo 1,5 miliona barela dnevno više nego 2023. godine), vođena potrebama petrohemijske industrije. Ovo je mesto gde državne kompanije poput Sinopec-a i velike privatne rafinerije nafte poput Rongšenga i Hengli grupe trenutno ulažu.

Čak i kineski trgovci ističu da će tečni gas zameniti benzin i dizel, pa tečno gorivo za Kinu postaje prošlost.

Stvara se megakompanija u britanskom Severnom moru

Spajanje dva evropska energetska giganta, Shell-a sa sedištem u Velikoj Britaniji i norveškog Equinor, nameravaju da ujedine svoje ofšor naftna i gasna postrojenja u Velikoj Britaniji kako bi napravili kombinovanu kompaniju za koju tvrde da će biti najveći nezavisni proizvođač nafte i gasa u britanskom sektoru Severnog mora, tvrdi offshore-energy.biz.

Podružnice evropskih gigantata, Equinor UK i Shell UK, će kombinovati svoje offshore naftne i gasne poslove i ekspertizu na britanskom kontinentalnom pojasu (UKCS) kako bi formirale inkorporirano zajedničko preduzeće (IJV). Dvojac veruje da će njihova nova kompanija biti „najveći nezavisni proizvođač“ u Severnom moru u Velikoj Britaniji, koju planiraju da osnuju da bi održali domaću proizvodnju nafte i gasa i sigurnost snabdevanja energijom u Britaniji.

Kada se proces završi, novi nezavisni proizvođač će biti u zajedničkom vlasništvu Equinora (50%) i Shell-a (50%). Kompanije pripisuju motivaciju za njihovo spajanje u Velikoj Britaniji potrebi za kontinuiranim ekonomskim oporavkom resursa ugljovodnika u vodama Ujedinjenog Kraljevstva, dok nekada plodni baseni sada sazreva i proizvodnja prirodno opada. Stoga, oni vide ovu kombinaciju portfelja i stručnosti kao način da se novoj kompaniji omogući da bude „agilnija, fokusiranija, konkurentnija i strateški dobro

pozicionirana da maksimizira vrednost svog kombinovanog portfelja“ na UKCS.

Nova kompanija će biti smeštena u Aberdinu, koji se smatra srcem nacionalnog energetskog sektora. Imovina kojom će ova kompanija upravljati uključuje Equinorov udeo u kapitalu u Marineru, Rosebanku i Buzzardu, zajedno sa Shellovim udelom u kapitalu Shearwater, Penguins, Gannet, Nelson, Pierce, Jackdav, Victori, Clair i Schiehallion. Pored ovih, niz licenci za istraživanje će takođe biti deo transakcije.

Equinor trenutno proizvodi približno 38.000 barela ekvivalentne nafte dnevno u Velikoj Britaniji, dok Shell proizvodi preko 100.000 barela ekvivalenta nafte dnevno. Kao rezultat toga, očekuje se da će nova kompanija proizvoditi preko 140.000 barela ekvivalentne nafte dnevno 2025. Pošto Equinor zapošljava oko 300 ljudi na naftnim i gasnim poslovima u Velikoj Britaniji, a Shell zapošljava oko 1.000 na sličnim pozicijama za naftu i gas širom zemlje, kombinovano preduzeće bi trebalo da ima oko 1.300 zaposlenih.

Štaviše, očekuje se da će uravnoteženija vlasnička struktura imovine doprineti smanjenju ukupne izloženosti riziku. Transakcija ima ekonomski efekat 1. januara 2025. Međutim, završetak spajanja, koji ostaje podložan odobrenjima, očekuje se do kraja 2025. godine.

Članice EU zahtevaju odlaganje odluke o emisijama CO2 za automobile

Sedam članica Evropske unije pozvalo je da se odloži planirano ograničenje emisija za proizvođače automobila, s objašnjenjem da će to umanjiti evropsku konkurentnost.

Prema europskim pravilima, proizvođači automobila suočavaju se s kaznama ako premaše ograničenja CO₂ emisija koja bi 2025. godine trebala postati stroža.

"Takve kazne uvelike bi ograničile sposobnost industrije da ponovno uloži u pronalasku i razvoj pa bi nanele štetu evropskoj konkurentnosti na globalnom nivou", navodi se u dokumentu predstavljenom na sastanku ministara u Briselu.

Dokument su podržale Italija, Poljska, Austrija, Bugarska, Češka, Rumunjska i Slovačka. Te su

zemlje pozvale na uvođenje pragmatičnijeg vremenskog okvira, javlja Hinin specijalizovani portal **Zelena Hrvatska**.

Nemački predstavnici reagovali su na predlog sa nevericom. Na pitanje zašto Nemačka nije potpisala dokument, ministar Bernhard Kluttig rekao je da je važno da automobilska industrija dostigne svoje ciljeve.

Manfred Weber, predsednik Evropske narodne stranke u Evropskom parlamentu, u međuvremenu je rekao časopisu Fokus: "Kad su u pitanju radna mesta, kao što je to slučaj sada, država ne može tražiti od korporacija da puno plaćaju".

Poljska zbog oštećenja zatvorila naftovod Družba

Poljska je zatvorila krak naftovoda Družba nakon što je otkriveno curenje, prenosi **Bloomberg**, pozivajući se na poljske medije i lokalnu vatrogasnu službu koja je odgovorila na izveštaj o curenju. Naftovod Družba transportuje rusku sirovu naftu u centralnu Evropu. Nemačka ga kupuje u Poljskoj za dve svoje rafinerije, od kojih je jedna ranije bila u vlasništvu ruskog Rosnjefta. Poljski operater naftovoda PERN kaže da delimično zatvaranje naftovoda nije uticalo na isporuke sirove nafte kupcima koji koriste naftovod Družba.

Do curenja goriva došlo je na delu gasovoda u blizini grada Pnjevi, koji se nalazi u zapadnoj Poljskoj. Ovo je izvestio Martin Halas, sekretar za štampu Državne vatrogasne službe Velikopoljskog vojvodstva, prenosi novinska agencija Kazinform pozivajući se na TASS.

Incident se dogodio u nedelju ujutro. Prvi signal je bio jak miris gasa u blizini lokalne benzinske pumpe i hotela.

„Uviđajem je utvrđeno da se na teren izlila supstanca slična nafti. Na ovom području bi se mogao nalaziti naftovod Družba. Uspostavljen je kontakt sa PERN-om i kompanija je iz predostrožnosti isključila jednu od crpnih podstanica“, rekao je Halas. Iako je PERN potvrdio da je do curenja došlo iz cevovoda koji održava kompanija, poreklo incidenta još nije poznato. U međuvremenu, Državna vatrogasna služba će obezbediti sanaciju oštećenog dela. U saopštenju se takođe ističe da nema opasnosti po stanovništvo, prenosi kazahstanski portal Kazinform.

Exxon prodaje svoje pumpe u Singapuru

Exxon Mobil planira prodaju svojih benzinskih stanica u Singapuru, posao koji bi mogao da prikupi oko milijardu dolara, tvrdi **Bloomberg news**, pozivajući se na izvore.

Exxon upravlja sa 59 benzinskih stanica u Singapuru pod svojim brendom Esso, navodi se na sajtu kompanije Esso.

Prodaja bi omogućila Exxon-u da prikupi novac za raspoređivanje u drugim oblastima sa većim

potencijalom rasta, navodi se u izveštaju, dodajući da su igrači u energetske industriji i investicionim fondovima pokazali preliminarni interes za prodaju.

Exxon je odbio da komentariše izveštaj. Kompanija posluje u Singapuru više od 130 godina. Njegovi objekti u zemlji uključuju rafinerijski kompleks, fabriku maziva, terminal za gorivo i fabriku za punjenje tečnog naftnog gasa

(TNG).

Potencijalni dogovor bi postao druga prodaja naftne kompanije u jugoistočnoj Aziji u poslednjih nekoliko meseci.

Reuters je u julu izvestio da je Exxon pristao da

proda svoju malezijsku naftu i gas državnoj energetskej kompaniji Petronas, napuštajući uzvodni sektor u zemlji gde je nekada bio dominantan proizvođač.

Španci nude dizel iz obnovljivih izvora

Španska energetska kompanija Repsol ove nedelje je obogatila ponudu na svojoj benzinskoj stanici u Kartesu sa 100 odsto obnovljivim dizel gorivom. Repsol sada snabdeva 600 stanica širom Iberijskog poluostrva ovim obnovljivim gorivom, koje se dobija iz organskog otpada.

Valero Marin, izvršni direktor za korisnike Repsol-a, rekao je da „nova prekretnica koju smo upravo dostigli potvrđuje posvećenost kompanije povećanju spektra tehnologija održive mobilnosti, pomažući kupcima da odaberu onu koja najbolje odgovara njihovim potrebama“, prenosi [energetika-net](#).

"Obnovljiva goriva su još jedna alternativa koju nudi naša široka mreža stanica koje omogućavaju trenutnu dekarbonizaciju transporta. U Repsolu

želimo da nastavimo da budemo pratilac naših kupaca, bilo da koriste automobile na električna, gasna ili obnovljiva goriva", dodao je on. .

Berta Cabello, direktorka za obnovljiva goriva u Repsolu, istakla je da su „obnovljiva goriva pozvana da igraju ključnu ulogu u energetskej tranziciji, pošto ispunjavaju tri stuba energetske politike: održivost, konkurentnost i sigurnost snabdevanja“.

„Uronjeni smo u duboku transformaciju kompanije, razvijajući naše industrijske komplekse u multienergetska čvorišta sa proizvodnim kapacitetom za proizvode sa niskim ili nikakvim ugljičnim otiskom, promovišući nove poslovne modele zasnovane na kružnosti, digitalizaciji i tehnologiji“, dodala je ona

Kinezi se spojili na Snagu Sibira, drugi gasovod pod znakom pitanja

Kina je izgradila i spojila gasovod Snaga Sibira, dužine 5.111 kilometara, koji će isporučivati gas iz ruskih sibirskih nalazišta, uključujući i finansijski centar Šangaj, objavili su u kineski državni mediji, a prenosi **Forbes.ro**.

Završetak radova omogućiće projektu da dostigne godišnji kapacitet od 38 milijardi kubnih metara (bcm) 2025. godine, što je oko 9% kineske potrošnje ove godine, navodi Agerpres.

Sredinom novembra, kineski građevinari dodali su poslednju deonicu, liniju od 167 km od Nantonga do Lužija u provinciji Đangsu, završavajući ogroman projekat sedam meseci pre roka.

Gasovod, prečnika 1,4 metra, ima najveći transportni kapacitet za jedan gasovod.

Gasovod Snaga Sibira počeo je da pumpa gas krajem 2019. godine i od tada Rusija povećava isporuke. Sledeće godine bi isporučio 38 milijardi m³, što je 26% više od onog koji analitičari procenjuju za ovu godinu, od 30 milijardi m³.

Rusija je povećala svoje isporuke gasa Kini kako bi se suprotstavila smanjenju prodaje gasa u Evropi nakon što je invazija na Ukrajinu navela zapadne zemlje da uvedu sankcije Moskvi i smanje svoju zavisnost od ruskih energenata.

Gazpromovi gasovi gasovodom Snaga Sibira ka Kini dostigli su puni kapacitet od 38 milijardi kubnih metara godišnje, saopštio je ruski gasni gigant u ponedeljak.

Gazprom je počeo da šalje gas u Kinu gasovodom Snaga Sibira krajem 2019. godine, a tokovi su sada dostigli maksimalni projektovani kapacitet.

„Vidimo potražnju za ruskim gasom na rastućem kineskom tržištu i važnu ulogu koju ruski gas igra u stabilnom snabdevanju kineske privrede energijom“, rekao je izvršni direktor „Gazproma“

Aleksej Miler u izjavi koju je prenela ruska novinska agencija Interfaks.

„Dugoročni ugovori između Gazproma i CNPC [Kineske nacionalne naftne korporacije] jačaju dobrosusedske odnose između naših zemalja. Uveren sam da će obostrano korisna strateška saradnja u gasnom sektoru nastaviti da se dinamično razvija u korist Rusije i Kine“, rekao je Miler.

Budući da je većina evropskog tržišta sada zatvorena za Gazprom, po sopstvenom izboru, ruski gasni gigant sada se kladi na Kinu i njenu rastuću potražnju za prirodnim gasom kako bi nadoknadio gubitak prodaje koji je ranije išao u Evropu.

Gazpromova investicija je sada usmerena na razvoj gasnih polja i postrojenja za preradu u istočnoj Rusiji i na poluostrvu Jamal, pošto se ruska kompanija okreće ka snabdevanju više gasa Kini nego Evropi, koja je bila njeno glavno izvozno tržište sve do ruske invazije na Ukrajinu i Gazprom. prekid snabdevanja mnogim evropskim zemljama.

Prodaja ruskog gasa u Kini raste dok je Gazprom povećavao kapacitete preko gasovoda Snaga Sibira, prenosi **Oilprice.com**.

Ali značajno povećanje snabdevanja koje bi više nego udvostručilo trenutne tokove sa novim gasovodom, Pover of Siberia 2, izgleda dalje nego prošle godine.

Čini se da se Rusija bori da ubedi Kinu da preuzme više gasa iz gasovoda usred neslaganja oko cene koju bi Kina platila. Peking se još uvek ne obavezuje na veliki novi projekat gasovoda za uvoz ruskog gasa iz gasovoda osim ako to nije povoljno za drugu po veličini svetsku ekonomiju.

Austrija: Tržište gasa EU je pred kolapsom

Najava nove italijanske takse na izvoz gasa od 2,19 evra po megavat-satu stavlja evropsko unutrašnje tržište gasa na ivicu kolapsa, upozorio je Bernhard Painz, član Upravnog odbora austrijske kompanije AGGM, koja tamo upravlja gasnom infrastrukturom, prenosi **Seebiz.eu**

- Nadamo se da će italijanski predlog poslužiti kao

poziv na buđenje Evropskoj komisiji da se konačno pozabavi nemačkim porezom na skladištenje gasa - apelovao je Painz, ciljajući na odluku nemačke vlade od ovog leta da uvede taksu od 0,59 na izvoz iz Nemačka skladišta gasa po megavat-satu. Obe odluke, uz uslov da Italija ispuni pomenutu nameru, bacaju u očaj Austriju,

koja se snabdeva gasom sa nemačkog i italijanskog tržišta, nakon što je odbila uvoz ruskog gasa.

U pozadini spornih poteza Nemačke i Italije su pokušaji tamošnjih regulatora da pomognu kompanijama koje su posle početka rata u Ukrajini u februaru 2022. nabavljale gas po nekoliko puta većim cenama od onih koje su bile na tržištu prethodnih godina, smanjiti svoje gubitke. Prema računici italijanskih medija, na primer, tamošnja državna agencija GSE napunila je skladišta gasa u leto 2022. kupovinom gasa po

ceni od 224 evra po megavat-satu, potrošivši ukupno oko četiri milijarde evra. Poređenja radi, gasom se u sredu trgovalo na holandskoj berzi po ceni od 32 evra po megavat-satu.

Pošto se GSE u pomenutim transakcijama, prema pisanju italijanskih medija, nije zaštitio od berzanskog pada cena gasa, do kojeg je kasnije došlo, i to oštro, sada lokalni regulator Arera pokušava da pomogne agenciji porezom na izvoz gasa koji bi stupio na snagu 1. aprila sledeće godine.

Reuters: Gas ove godine poskupeo za 30-50 odsto, ali tu nije granica

Cene gasa su ove godine poskupele za 30-50 odsto i to nije granica, jer će zima biti hladnija nego pre godinu i dve, smatra kolumnista Reutersa.

Cene gasa u Evropi, Aziji i Severnoj Americi ove godine su porasle za 30-50 odsto, a postoji potencijal za dalji rast jer će zima biti hladnija nego inače, piše kolumnista Reutersa Gavin Maguire. Štaviše, čak i ako je vreme umereno hladno, zemlje u Evropi i Aziji će želeti da popune svoja brzo iscrpljujuća skladišta gasa, tako da će potražnja za gasom biti stabilna, kao i cene.

Severna Azija, Evropa i Severna Amerika čine više od dve trećine svetske potrošnje gasa, a većina se koristi u elektranama. S obzirom da prognostičari predviđaju hladniju zimu nego u protekle dve godine (Južna Koreja, Nemačka i Italija već očekuju ispodprosečne temperature), biće potrebno dosta gasa.

Trenutno su rezerve u podzemnim skladištima gasa (UGS) u Evropi na najnižem nivou od 2021. godine (poslednje godine kada je EU u velikim količinama kupovala jeftin gas iz cevovoda iz Rusije). Od 1. oktobra do 30. novembra rezerve gasa u Nemačkoj, Holandiji, Belgiji i Francuskoj pale su zajedno za 11 odsto, dok su pre godinu dana jedva smanjene u odnosu na isti period, a

2022. čak su porasle za 3,5 odsto.

U Sjedinjenim Državama, rezerve gasa u podzemnim skladištima gasa su na visokom nivou od 5 godina, ali države takođe moraju da prežive decembar, a, prema statistikama, rezerve gasa u američkim podzemnim skladištima gasa se smanjuju u proseku za 9% u poslednjih 5 nedelja svake godine.

Azija je druga priča. Većina azijskih zemalja može koristiti i gas i ugalj za elektrane. A sa poskupljenjem gasa, najverovatnije će preći na termoelektrane na ugalj. Međutim, s obzirom na hladniju zimu i činjenicu da je Azija region koji najviše troši gas, cene i dalje rastu. U Japanu je struja iz elektrana na gas već 44% skuplja od struje iz termoelektrana na ugalj.

Međutim, Maguire veruje da će sve količine koje se oslobode azijske proizvodnje električne energije prelaskom sa gasa na ugalj naći kupca u Evropi, tako da povećanje cene gasa od 50 odsto ove godine nije granica.

Postoji još jedno pitanje vezano za potrošnju skupog gasa. Sve veći trošak električne energije zbog toga mogao bi potkopati ionako slab ekonomski rast EU i Kine, a prisilni prelazak na ugalj mogao bi poremetiti planove za postizanje klimatskih ciljeva.

Gas iz Azerbejdžana stiže u Slovačku

Državna naftna kompanija Azerbejdžana, SOCAR, 1. decembra je počela da snabdeva prirodnim gasom slovačku Slovensky plinarensky priemysel (SPP), najvećeg državnog energetskog operatera

u zemlji. Ovo se dešava samo mesec dana nakon što je SPP potpisao kratkoročni pilot ugovor o kupovini prirodnog gasa iz Azerbejdžana dok se priprema za mogući prekid ruskih isporuka preko

Ukrajine, prenosi **Oilprice**.

Ukrajina je prošle godine nagovestila da nema nameru da obnovi petogodišnji ugovor o tranzitu gasovoda za snabdevanje zemalja EU prirodnim gasom kada on istekne 31. decembra 2024, dok je visoki predstavnik EU za energetiku Kadri Simson nagovestio da izvršna vlast EU „nema interesa“ u nastojanju da se oživi sporazum.

EU je upozorila zemlje članice da se pripreme za svet bez ruskog gasa, pri čemu ukrajinski gas čini 5% ukupnog uvoza gasa u EU. Aura Sabadus, viši analitičar u kompaniji ICIS za obavještanje tržišta, rekla je za Politico da će Austrija, Mađarska i Slovačka vjerovatno biti najteže pogođene kada se uvoz prekine. Nedavno je Rusija izjavila da je spremna da nastavi sa isporukom gasa Evropi preko Ukrajine ako Kijev i uključene evropske zemlje postignu dogovor.

„Naravno, po mom mišljenju, evropske zemlje koje trenutno dobijaju gas ovim koridorom su

zainteresovane za nastavak takve saradnje“, rekao je novinarima potpredsednik ruske vlade Aleksandar Novak, koji je zadužen za energetske politiku Rusije.

„Spremni smo da isporučimo (gas), ali ne zavisi mnogo od nas, tako da verovatno o tome treba direktno pregovarati između korisnika i zemlje kroz koju se tranzit obezbeđuje“, dodao je on.

U međuvremenu, Turska je rekla da je spremna da značajno poveća izvoz prirodnog gasa u Evropsku uniju, očajnički želeći da smanji zavisnost od ruskog gasa, ali to neće biti ni lako ni jeftino: da bi se to postiglo, najverovatniji put je reeksportirati azerbejdžanski prirodni gas iz Turske. To bi zauzvrat od Turske zahtevalo da uzima više ruskog gasa kako bi nadoknadila manjak. Ankara želi da igra ulogu spasioca i da pojača svoj uticaj u odnosu na Brisel; ali želi neke garancije tražnje pre nego što počne da troši na potrebnu infrastrukturu.

EK usvojila privremene ciljeve za skladištenje gasa 2025

Evropska komisija usvojila je privremene ciljeve za punjenje skladišta gasa za 2025. godinu. Uredbom o implementaciji utvrđeni su ciljevi za 1. februar, 1. maj, 1. jul i 1. septembar 2025. za države članice koje imaju podzemna skladišta na svojoj teritoriji i za zemlje povezan preko gasne mreže, prenosi **nas-stik.si**. Ovo su minimalni ciljevi koje zemlje članice EU moraju postići kako bi

osigurale sigurnost snabdevanja punim skladištima za zimu 2025/2026.

Od usvajanja uredbe u junu 2022. godine, EU je svake godine premašila ciljeve za punjenje skladišta gasa. Ove godine je do 1. novembra dostigao kapacitet od približno 95 odsto, što predstavlja oko trećinu godišnje potrošnje gasa u EU.

Mađari traže izuzeće od sankcija Gazprombanci

Mađarska, koja nastavlja da dobija ruski prirodni gas putem gasovoda, zatražila je od američkih vlasti da izuzmu rusku Gazprombanku iz sankcija kada se obrađuju plaćanja za prirodni gas, izjavio je u sredu mađarski ministar spoljnih poslova Peter Sijarto, prenosi **Oilprice**.

„Juče smo podneli zahtev nadležnim američkim vlastima da se Gazprombanci odobri izuzetak od sankcija kada je u pitanju plaćanje prirodnog gasa“, rekao je Sijarto prenosi Reuters.

Prošlog meseca, Kancelarija za kontrolu strane imovine američkog Ministarstva finansija (OFAC) sankcionisala je Gazprombanku u, kako je Trezor rekao, „još jedan veliki korak u sprovođenju obaveza koje su preuzeli lideri G7 da ograniče rusko korišćenje međunarodnog finansijskog sistema u cilju daljeg rata protiv Ukrajine.“

Najnovije sankcije uključuju imenovanje Gazprombanke, više od 50 ruskih banaka povezanih sa međunarodnom vezom, više od 40 ruskih registara hartija od vrednosti i 15 ruskih finansijskih zvaničnika.

Pre 21. novembra, Ministarstvo finansija SAD se uzdržalo od uvođenja sankcija Gazprombanci, koju su evropski kupci Rusije koristili za plaćanje

prirodnog gasa koji još dobijaju iz Rusije.

Mađarska, koja još uvek dobija oko dve trećine svog prirodnog gasa iz Rusije, koristi Gazprombanku za plaćanje snabdevanja.

Za razliku od drugih zemalja članica EU, Mađarska nije prekinula veze sa Rusijom, a najviši mađarski zvaničnici, uključujući Sijarta i premijera Viktora Orbana, često su putovali u Moskvu u posete i sastanke sa ruskim zvaničnicima, uključujući Vladimira Putina.

Ranije ove nedelje, Sijarto je otputovao u Moskvu na sastanke sa ruskim ministrom spoljnih poslova Sergejem Lavrovom, zamenikom ruskog premijera Aleksandrom Novakom i velikim ruskim energetske kompanijama kako bi razgovarali o uvozu nafte i gasa.

Sankcije Gazprombanci dovele su zemlje „koje koriste ruske energetske resurse u tešku situaciju“, rekao je Sijarto u Rusiji, prenosi Euronews.

Nakon sankcija Gazprombanci, Turska takođe traži ukidanje sankcija SAD kako bi nastavila da koristi banku za plaćanje uvoza energije iz Rusije, dok takođe razgovara sa ruskim zvaničnicima o budućnosti trgovine energijom i plaćanja.

Sijarto: Pozivi da se odustane od ruskog gasa su čista propaganda

Pozivi lidera EU da odbiju ruski gas nisu ništa drugo do politička propaganda, jer za isporuku ruskog gasa Mađarskoj još nema alternative, rekao je mađarski ministar spoljnih poslova Peter Sijarto na saslušanju u ekonomskom odboru nacionalnog parlamenta, prenosi **TASS**.

Oni koji insistiraju da ne kupujemo ruski gas ili žele da zarade na prodaji svog skupljeg gasa, ili jednostavno ne znaju kako izgleda transportna energetska mapa sveta i našeg regiona“, rekao je on. Njegov govor je emitovan na sajtu zakonodavnog tela.

Sijarto je podsetio da Mađarska dobija ruski gas preko gasovoda Turski tok i njegovih krakova kroz Bugarsku i Srbiju, dok sistem drugih gasovoda u regionu nije u stanju da se nosi sa sličnim opterećenjima. Mađarska je, zajedno sa Bugarskom, Rumunijom, Slovačkom, Grčkom i Turskom, zatražila od Evropske komisije da

izdvoji sredstva za nadogradnju gasnog transportnog sistema u jugoistočnoj Evropi, ali je „kao odgovor dobila nula evra“. Ali ako nema jeftinijeg ili pouzdanijeg izvora od ruskog gasa, onda su pozivi da se odustane od njega „ništa drugo do politička propaganda“, naglasio je ministar.

Sijarto je takođe skrenuo pažnju na licemernost ovakvih poziva iz zapadnoevropskih zemalja, koje i dalje kupuju ruske sirovine. „Zašto je Francuska povećala uvoz ruskog tečnog prirodnog gasa za 110% u prvoj polovini ove godine? Zašto 87% ruskog LNG-a koji stiže u francuske luke ide u Belgiju i Španiju? Dok je udeo Rusije u uvozu indijske nafte povećan za 70% - Zašto je Nemačka povećala svoj uvoz iz Indije za 11 puta, pitam se zašto je to tako? rekao je ministar spoljnih poslova.

„Ako govorimo o bezbednosti snabdevanja

zemlje energijom, onda moramo da vodimo računa o pouzdanosti snabdevanja i konkurentnoj ceni, a ne o komercijalnim interesima onih koji žele da uvoze skuplje energente u Mađarsku“, naglasio je Sijarto. On je potvrdio da Mađarska nastoji da diverzifikuje

svoje izvore i rute snabdevanja gasom i da je počela da dobija gorivo iz Azerbejdžana i Turske u tu svrhu, ali i dalje računa na dugoročne ugovore sa ruskim partnerima kako bi osigurala svoju energetska bezbednost.

Rusi uveravaju Mađare u nastavak isporuke gasa

Ruska strana uverila je Mađarsku u nastavak isporuke gasa, saopštio je mađarski ministar spoljnih poslova.

Zamenik premijera Aleksandar Novak, koji nadgleda sektor goriva i energije, obećao je na sastanku sa ministrom spoljnih poslova Mađarske Peterom Sijartom da isporuke ruskog gasa Mađarskoj neće prestati čak ni uprkos sankcijama Gazprombanci. „Ruski partneri su nas uverili u svoju punu posvećenost i zainteresovanost za održavanje saradnje i kontinuirano snabdevanje“, citira **TASS** Sijartovu objavu na njegovim društvenim mrežama.

On je takođe objasnio da advokati već rade na pitanju plaćanja zaliha u vezi sa američkim sankcijama Gazprombanci, preko koje su isplate vršene. Osim toga, Mađarska nije jedina koja se susrela sa ovim problemom, pa pregovara sa drugim kupcima ruskog gasa iz Evrope – zajedno traže rešenje. Za Mađarsku je pitanje snabdevanja pitanje bezbednosti, ona neće odbiti naftu, gas i nuklearno gorivo iz Ruske

Federacije, pogotovo što „još nema alternative“. Mađarski ministar je ranije rekao da bi sledeća isplata gasa iz mađarskog MVM Gazprom eksportu trebalo da bude krajem decembra. Mađarska dobija gas preko Turskog toka i njegovog nastavka, Balkanskog toka, preko Bugarske i Srbije, kao i ostali, a plaća u rubljama. Tačnije, u stranoj valuti, a Gazprombanka, protiv koje su SAD uvele sankcije, otvara dva računa – devizni i račun u rubljama – i konvertuje plaćanja u rublje.

Ruski predsednik je ukazom da se gas plaća u rubljama 2022. Nakon toga, jedan broj evropskih zemalja odbio je saradnju, ali su ostale – uključujući Austriju, Mađarsku, Slovačku, pa čak i Češku – nastavile da kupuju plavo gorivo od Rusije. sa isporukom preko ukrajinskog GTS-a i preko Turskog toka kroz Tursku.

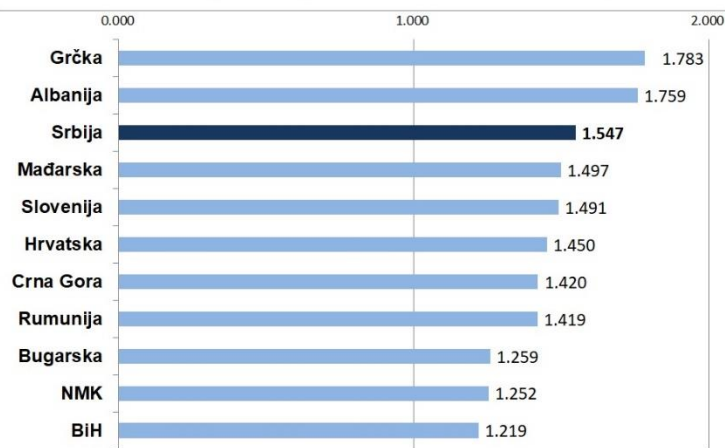
Inače, Evropska komisija je saopštila da ne vidi nikakav uticaj na isporuke gasa iz Rusije u vezi sa sankcijama Gazprombanci.

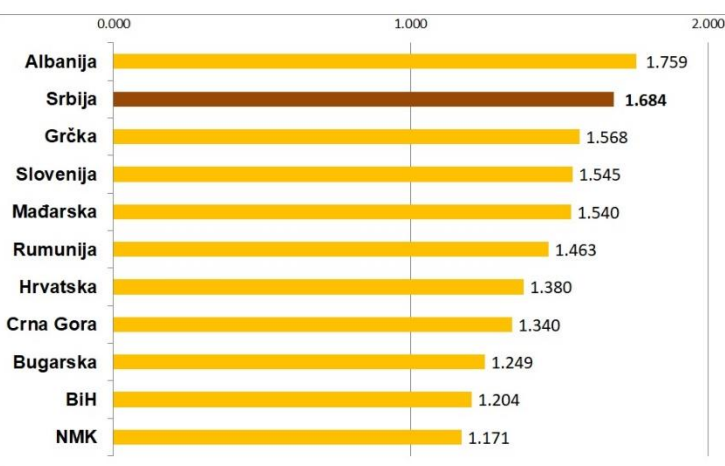
Prosečne maloprodajne cene goriva u zemljama regiona

25.11.2024. izraženo u EUR po srednjem kursu nacionalnih banaka

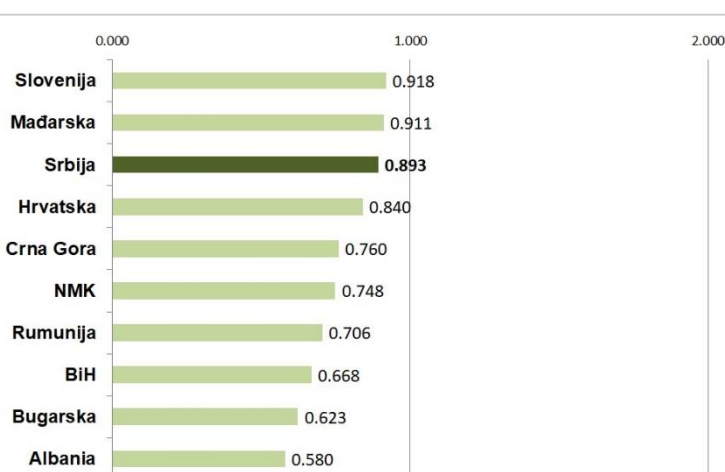
Benzin BMB 95 EN228 (EUR/l)		
	BMB 95 (EN 228)	u odnosu na prosečnu cenu regiona
		
Grčka	1.783	+21.85%
Albanija	1.759	+20.21%
Srbija	1.547	+5.72%
Mađarska	1.497	+2.34%
Slovenija	1.491	+1.86%
Hrvatska	1.450	-0.91%
Crna Gora	1.420	-2.96%
Rumunija	1.419	-3.03%
Bugarska	1.259	-13.99%
NMK	1.252	-14.43%
BiH	1.219	-16.67%
Prosečna cena u regionu	1.463	

Dizel EN590 (EUR/l)		
	Evro dizel	u odnosu na prosečnu cenu regiona
		
Albanija	1.759	+21.67%
Srbija	1.684	+16.47%
Grčka	1.568	+8.46%
Slovenija	1.545	+6.83%
Mađarska	1.540	+6.52%
Rumunija	1.463	+1.21%
Hrvatska	1.380	-4.55%
Crna Gora	1.340	-7.31%
Bugarska	1.249	-13.58%
BiH	1.204	-16.71%
NMK	1.171	-19.01%
Prosečna cena u regionu	1.446	

TNG Autogas EN589 (EUR/l)		
	TNG autogas (EN 589)	u odnosu na prosečnu cenu regiona
		
Slovenija	0.918	+20.11%
Mađarska	0.911	+19.18%
Srbija	0.893	+16.74%
Hrvatska	0.840	+9.85%
Crna Gora	0.760	-0.61%
NMK	0.748	-2.18%
Rumunija	0.706	-7.73%
BiH	0.668	-12.60%
Bugarska	0.623	-18.54%
Albania	0.580	-24.21%
Prosečna cena u regionu	0.765	

Udruženje naftnih kompanija Srbije www.unks.rs
 Vladimira Popovića 6, Novi Beograd --- office@unks.rs --- 011 71 21 750

WPC
ENERGY
SERBIA

**NACIONALNI
ENERGETSKI
KOMITET**

NEDELJA NEDELJA

ANALIZE • VESTI • STAVOVI

Informacije objavljene u ovom pregledu ne treba nužno tumačiti kao stav,
ili opredeljenje WPC Energy prema temama kojima se bave